

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

پزشکی

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

عنوان درس: بهداشت مادر و کودک ۳	رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی ناپیوسته مامایی	عنوان دروس پیش نیاز: بهداشت ۱ و ۲	محل برگزاری: ۸ جلسه ۴ ساعته	نام مسئول درس: دکتر اسمعیل زاده
تعداد واحد: ۲ واحد نظری				

• هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مشاوره تنظیم خانواده، دانشجویان ضمن آشنایی با اصول علمی مشاوره در تنظیم خانواده با نحوه شناسایی و ارجاع مددجویان پرخطر آشنا می شوند و در عمل آمادگی لازم را کسب می کنند.

• منابع مطالعاتی مدرس: (بر اساس رفرنس نویسی و نکوور)

- ۱- مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم (ویژه غیر پزشک)، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، اداره کودکان
- ۲- مراقبتهای ادغام یافته ناخوشیهای اطفال (ویژه غیر پزشک)، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، اداره کودکان ۱۳۹۴
- ۳- برک . ج . اس . ل و هیلارد . پ ، بیماریهای زنان برک و نوک ، ترجمه: قاضی جهانی، ب: قطبی، ر . چاپ اول ، انتشارات گلبن ، ۱۳۹۸
- ۴- راهنمای ارائه خدمات تنظیم خانواده (سطح 1 و 2) در دو جلد - وزارت بهداشت معاونت سلامت - دفتر سلامت خانواده و جمعیت.
- ۵- شرح خدمات تیم سلامت و پزشک خانواده، اداره مدیریت برنامه های سلامت، کمیته بازنگری برنامه های سلامت ، مرکز توسعه شبکه.
- ۶- بررسی عوارض ناخواسته ایمن سازی، سازمان جهانی بهداشت، ترجمه وزارت بهداشت، معاونت سلامت مرکز مدیریت بیماریها.
- ۷- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات خارج از بیمارستان)، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۸- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۹- راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۱۰- مراقبت های کانگورویی ، لودینگتن هو، اس ، گلانت اس کی
- ۱۱- نظام کشوری مراقبت مرگ مادری، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۱۲- پروتکل وزارت بهداشت در خصوص بهداشت باروری، مادر و کودک و تنظیم خانواده و گروههای آسیب پذیر، تغذیه و روان
- ۱۳- شاخصهای بهداشتی و آمارهای اعلام شده در مورد ایران و دیگر کشورهای جهان از سوی وزارت بهداشت، سازمان جهانی بهداشت و دیگر سازمانهای بین المللی و... اداره آمار
- ۱۴- عابدزاده معصومه، صابری فرزانه و سادات زهره، ورزش در دوران بارداری و پس از زایمان، چاپ اول، انتشارات مرسل ۱۳۹۴
- ۱۵- کانینگهام ف و همکاران ، بارداری و زایمان ویلیامز 2114 ، ترجمه: قاضی جهانی . ب و همکاران ، چاپ دوم ، انتشارات گلبن ، 1389
- ۱۶- گروه نویسندگان اساتید دانشگاه، کتاب جامع بهداشت عمومی جلد 2 و 3، انتشارات ارجمند، سال 1388
- ۱۷- کانینگهام و همکاران . بارداری و زایمان ویلیامز. فصل تنظیم خانواده. آخرین چاپ

- ۱۸- اسپیروف، . هورمون شناسی بالینی آندوکرینولوژی ناباروری. فصل تنظیم خانواده. آخرین چاپ
- ۱۹- کاپلان و سادوک، روانپزشکی، فصل اصول مشاوره با مددجو. آخرین چاپ
- ۲۰- اسلامی، محمد و همکاران، دستورالعمل روش های پیشگیری از بارداری در جمهوری اسلامی ایران. انتشارات دفتر سلامت جمعیت ، خانواده و مدارس وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. ۱۳۸۸
- ۲۱- سایت های مختلف از جمله www.uptodate.com و مقالات جدید و معتبر بر حسب موضوع هر جلسه
- WHO Medical Eligibility Criteria for Contraceptive Use (with 2008 update)
- Family Planning: A Global Handbook for Providers 2011 (USAID/JHSPH/WHO)
- ۲۲- دستورالعمل جدید فاصله گذاری (فایل الکترونیک معاونت بهداشتی وزارت بهداشت)، شهریور ۱۳۹۴
- منابع امتحانی دانشجویان: (بر اساس رفرنس نویسی و نکات)
- کانینگهام و همکاران . بارداری و زایمان ویلیامز. فصل تنظیم خانواده. آخرین چاپ
- دستورالعمل جدید فاصله گذاری (فایل الکترونیک معاونت بهداشتی وزارت بهداشت)، شهریور ۱۳۹۴
- مطالب آموزشی سایت WHO در زمینه مشاوره تنظیم خانواده
- -مراقبت های ادغام یافته کودک سالم (ویژه غیر پزشک)، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، اداره کودکان
- -مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (ویژه غیر پزشک) ، وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، دفتر سلامت خانواده، اداره کودکان ۱۳۹۴

• جدول طرح دوره :

شماره جلسه	محتوای آموزشی	تعداد سوال اختصاص یافته	مدرس (مدرسان)
۱	آشنایی با درس، سیاست های جدید تنظیم خانواده، اصول مشاوره تنظیم خانواده	۱	دکتر اسمعیل زاده
۲	انواع روش های پیشگیری از بارداری، قرص های ترکیبی پیشگیری از بارداری، Medical eligibility، قرص های پروژسترون تنها، روش های پیشگیری اورژانسی، ella، آی یو دی ها، Essure	۲	دکتر اسمعیل زاده
۳	انواع تزریقی، روش های Two Day Method, Standard methods	۲	دکتر اسمعیل زاده
۴	آشنایی با روشهای پیشگیری از بارداری دائم TL و وازکتومی	۲	دکتر اسمعیل زاده
۵	تغذیه از شیر مادر	۲	دکتر اسمعیل زاده
۶	معاینات دوره ای نوزاد و کودک	۲	دکتر اسمعیل زاده
۷	رشد و تکامل نوزاد و کودک	۲	دکتر اسمعیل زاده
۸	آشنایی با اصول مراقبت از کودک بیمار (مانا)	۵	دکتر اسمعیل زاده
۹	بهداشت اجتماعی کودک، مراقبت کودک در هنگام برخی از ناراحتی های شایع	۲	دکتر اسمعیل زاده
۱۰	آشنایی با بهداشت روان نوزاد و بهداشت اجتماعی کودک	۲	دکتر اسمعیل زاده
۱۱	انواع پیشگیری و برنامه واکسیناسیون همگانی ایران	۵	دکتر اسمعیل زاده
۱۲	آشنایی با MCH و محیطه و دامنه بهداشت مادر و کودک	۲	دکتر اسمعیل زاده
۱۳	آشنایی با مشاوره (در خدمات مادر و کودک)	۲	دکتر اسمعیل زاده
۱۴	آشنایی با آموزش بهداشت	۲	دکتر اسمعیل زاده

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

شیراز

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

۱۵	آشنایی با یائسگی و ارائه مراقبتهای بارداری	۵	دکتر اسمعیل زاده
۱۶	بهداشت گروههای آسیب پذیر	۲	دکتر اسمعیل زاده

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

• نحوه ارزشیابی دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح فعالیت	تاریخ آزمون/ تاریخ انجام تکلیف	نمره
	حضور فعال دانشجو در کلاس	همیشه	۱
	ترجمه متون و ارائه کنفرانس	طبق برنامه زمانبندی از هفته سوم بعد از شروع ترم	۴
	آزمون کتبی پایان ترم	طبق برنامه	۱۵
	جمع		۲۰

• تکالیف دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح تکلیف
	حضور فعال دانشجو در کلاس
	ترجمه متون و جستجوی مقالات برای ارائه کنفرانس

بنام خدا
 معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)
 فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸
 طرح درس روزانه آموزشی تئوری

شماره جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی
۱	تعریف مشاوره ، هدف از مشاوره تنظیم خانواده مراحل مشاوره تنظیم خانواده حقوق مراجع در زمینه تنظیم خانواده ، مسائل جنسی و مشاوره تنظیم خانواده سیاست های جدید تنظیم خانواده مدل های مشاوره در تنظیم خانواده، مصاحبه انگیزشی ، GATHER ، REDI ، BCS+	مروری بر فرآیند مشاوره سیاست جدید تنظیم خانواده و نحوه ارائه خدمات پیشگیری را بیان کند. قوانین مصوب در خصوص پیشگیری از بارداری را بیان و تحلیل کند. اصول و گام های مشاوره تنظیم خانواده را شرح دهد. نحوه انجام مشاوره در تنظیم خانواده را شرح دهد. انواع مدل های مشاوره کاربردی در تنظیم خانواده را توضیح دهد. مفهوم tiered effectiveness را شرح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور

6

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

۲	انواع روش های پیشگیری از بارداری، قرص های ترکیبی پیشگیری از بارداری، Medical eligibility قرص های پروژسترون تنها، روش های پیشگیری اورژانسی، ella، آی یو دی ها	مکانیسم، منع مصرف، فواید و عوارض قرص های ترکیبی پیشگیری از بارداری را کاملا شرح دهد. مکانیسم، منع مصرف، فواید و عوارض قرص های پروژسترون تنها و روش های اورژانسی پیشگیری از بارداری را توضیح دهد. انواع آی یو دی ها با ذکر مکانیسم و کاربرد آن ها بیان کند. عوارض و نحوه مراقبت از فرد دارای آی یو دی را توضیح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیوپروژکتور
۳	انواع تزریقی، روش های Standard Two Day Method, methods Combined patch Implants ، حلقه های واژینال،	مکانیسم، منع مصرف، فواید و عوارض روش های تزریقی و روش ۲ روزه و استاندارد را توضیح دهد. مکانیسم، منع مصرف، فواید و عوارض برچسب ها و حلقه های واژینال و کاشتنتی ها را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیوپروژکتور
۴	آشنایی با روشهای پیشگیری از بارداری دائم TL و وازکتومی	انواع TL را نام ببرد. وازکتومی را تعریف کند. نحوه انجام انواع روشهای TL و وازکتومی را شرح دهد. عوارض روشهای TL و وازکتومی را شرح دهد. اصول مراقبتی حین و پس از انجام روشهای TL و وازکتومی را شرح دهد. موارد منع انجام وازکتومی و توبکتومی را نام ببرد. نکات کلیدی در موقع مشاوره برای انجام روش های دائمی را شرح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیوپروژکتور

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

۵	تغذیه از شیر مادر	۱- فیزیولوژی ترشح، ترکیب و حجم شیر شیر مادر رادر ۱۵ دقیقه بیان نماید ۲- مزایای شیر مادر را شرح دهد ۳- قادر به ایجاد نگرش مثبت در مادران نسبت به تغذیه با شیر مادر باشد ۴- روش دوشیدن، ذخیره کردن، شیر مادر تغذیه دوران شیردهی، تغییر روش تغذیه، مشکلات دوران شیردهی و روش برخورد با آنها را بداند	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۶	معاینات دوره ای نوزاد و کودک	برنامه مراقبت از کودک سالم را توضیح دهد. ۲- معاینات دوره ای نوزاد و کودک را بیان نماید	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۷	رشد و تکامل نوزاد و کودک	۱- رشد و تکامل طبیعی نوزاد و کودک را شرح دهد. ۲- رشد و تکامل را در دوره های مختلف رشد (قبل از تولد تا دوران بلوغ) شرح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

۸	آشنایی با اصول مراقبت از کودک بیمار (مانا)	بهداشت دستگاه گوارش نوزاد را شرح دهد (دندان درآوردن - اسهال - استفراغ و یبوست) و طریقه برخورد را توضیح دهد. بهداشت دستگاه تنفس نوزاد و نحوه برخورد را شرح دهد. (سرفه - آبریزش - سرماخوردگی و).... آشنایی با زردی و نحوه برخورد با آن را شرح دهد. آشنایی با دسته بندی اختلال رشد	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۹	بهداشت اجتماعی کودک، مراقبت کودک در هنگام برخی از ناراحتی های شایع	دانشجو در پایان جلسه باید قادر باشد : ۱- اهمیت محیط روانی و اجتماعی را در رشد و تکامل کودک توصیف نماید ۲- نقش محیط خانواده را در رشد و تکامل کودک شرح دهد ۳- نقش محیط مدرسه را در رشد و تکامل کودک شرح دهد	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۱۰	آشنایی با بهداشت روان نوزاد و بهداشت اجتماعی کودک	نحوه ارتباط کودک با مادر و نقش آن در بهداشت روان کودک را شرح دهد. اهمیت نوازش و پاداش و تربیت را در تکامل کودکان شرح دهد. انواع تنبیه را در کودکان شرح دهد. عوارض و مزایای انواع تنبیه را شرح دهد. کیفیت روابط کودک با افراد خانواده و همبازی ها را	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

			توضیح دهد. انواع بازی کودکان را نام ببرد و توضیح دهد. تأثیر بازی بر سلامت جسمی روانی و اجتماعی کودک را تشریح کند.		
۱۱	انواع پیشگیری و برنامه واکسیناسیون همگانی ایران	مفهوم پیشگیری را بداند ۲- انواع پیشگیری را شرح دهد ۳- برنامه واکسیناسیون همگانی ایران را راتوضیح دهد. ۴- انواع واکسن و راههای تزریق آن را شرح دهد. ۵- واکسیناسیون در گروههای خاص را عنوان نماید.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۱۲	آشنایی با MCH و محیطه و دامنه بهداشت مادر و کودک	اصول MCH را بیان کند. اجزاء MCH را بیان نماید. اهداف MCH را بیان نماید. نقش MCH را در سلامت خانواده و جامعه توضیح دهد. دامنه بهداشت مادر و کودک را نام ببرد. چگونگی و فلسفه خدمات بهداشت مادر و کودک و خانواده و طرق مختلف ارائه آن در ایران و جهان را توضیح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور

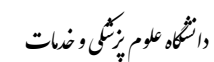
بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

			توسعه پایدار کشورها را بیان کند. اهداف توسعه هزاره مرتبط با بهداشت باروری را بیان کند		
۱۳	آشنایی با مشاوره (در خدمات مادر و کودک)	مشاوره و انواع آن را در خدمات مادر و کودک بیان کند. نقش ماما بعنوان مشاور را بیان کند. بهداشت جسمی ازدواج را شرح دهد بهداشت روانی ازدواج را شرح دهد. نحوه انجام مشاوره قبل از ازدواج را تشریح کند. نحوه انجام مشاوره هنگام ، بلوغ و نوجوانی را تشریح کند. مشاوره جهت انجام آماده کردن افراد برای پدر و مادر شدن را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۱۴	آشنایی با آموزش بهداشت	اهداف و فلسفه آموزش بهداشت را تشریح کند. مبانی و اصول آموزش بهداشت را نام ببرد. انواع روشهای آموزش بهداشت را برای مادران در دوران حاملگی و پس از زایمان تشریح کند. فرایند آموزش به جامعه و خانواده را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور
۱۵	آشنایی با یائسگی و ارائه مراقبتهای بارداری	تعریف سالمندی و مراحل آن بهداشت سالمندی شامل سبک زندگی و بهداشت روانی بیماریهای شایع سالمندی و مکمل درمانی حمایت از سالمندان، سازگاری با شرایط سالمندی	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده... پزشکی..... نیمسال تحصیلی اول ۹۹-۹۸

طرح درس روزانه آموزش تئوری

۱۲

تاریخ:

چک لیست کیفی طرح درس

نام درس:

گروه آموزشی:

مقطع تحصیلی:

نیمسال تحصیلی:

رشته تحصیلی:

نام و نام خانوادگی مدرس:

نظر مدیر گروه	بلی		خیر	اجزاء و عناوین طرح درس	ردیف
	کامل	ناقص			
طرح درس قابل قبول می باشد. ☐ طرح درس نیاز به اصلاح دارد. ☐ نام و نام خانوادگی مدیر گروه: محل امضا				نام درس قید شده است	۱
				رشته و مقطع تحصیلی لحاظ شده است	۲
				تعداد و نوع واحد بیان گردیده است	۳
				دروس پیش نیاز منظور شده است	۴
				اهداف کلی درس نوشته شده است	۵
				اهداف اختصاصی نوشته شده است	۶
				محتوی آموزشی هر جلسه نوشته شده است	۷
				تعداد سوالات هر محتوی آموزشی مشخص شده است	۸
				نوع حیطه ها مشخص شده است	۹
				شیوه تدریس بیان شده است	۱۰
				تکالیف دانشجویی مشخص شده است*	۱۱
				مواد و وسایل آموزشی استاد ذکر شده است	۱۲
				منابع مطالعاتی استاد قید شده است**	۱۳
				منابع امتحانی دانشجویان قید شده است***	۱۴
				نحوه ارزیابی دانشجو بیان شده است	۱۵
				*تعداد کل سوالات آزمون مشخص شده است	۱۶
				طرح درس ارائه شده با سرفصل آموزشی مطابقت دارد	۱۷

*روشن و واضح بودن تکالیف مد نظر می باشد.

**طبق رفرنس نویسی و نکوور بیان شود.

***در دسترس بودن منابع لحاظ گردد.